

RAZVRŠČANJE OBČIN IN REGIJE V RAZREDE OGROŽENOSTI ZARADI POPLAV

Uredba o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19) v četrtem členu določa, da mora biti v ocenah ogroženosti oziroma njihovih povzetkih razvidno, katere občine in v kakšnem obsegu so ogrožene zaradi posameznih vrst nesreč. V ocenah ogroženosti so v sistemu VNDN občine in drugi nosilci načrtovanja enotno razvrščani v do pet razredov ogroženosti. Enak pristop je bil zaradi enotnega koncepta uveljavljen tudi pri Regijski oceni ogroženosti zaradi poplav.

Za namen Regijske ocene ogroženosti zaradi poplav, so bili v okviru izhodiščne analize ogroženosti občin uporabljeni enaki vhodni podatki nevarnostnega in škodnega potenciala zaradi poplav, kot v Predhodni oceni poplavne ogroženosti Republike Slovenije (2024) (MNVP, 2025b), pri čemer se je analiza izvedla na ravni občin. Nato se je na podlagi ogroženosti občin in postavljenih kriterijev izvedla še ocena ogroženosti regije zaradi poplav.

V petem členu Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19) je določeno, da se občinski načrti zaščite in reševanja za posamezne nesreče pripravijo na podlagi regijske ocene ogroženosti in na podlagi občinskih ocen ogroženosti. Določilo tega člena je v primeru poplav, podobno kot to velja tudi za druge nesreče, upoštevano tako, da se v Državnem oz. regijskem načrtu zaščite in reševanja ob poplavah kot temeljnem načrtu, glede na ugotovljeno ogroženost iz ocene ogroženosti, določijo minimalne obveznosti nosilcev načrtovanja iz naslova ogroženosti zaradi poplav na nižjih ravneh, predvsem na lokalni ravni.

Ugotovitve iz tega poglavja so podlaga za določanje obsega obveznosti nosilcev načrtovanja (občin in regije) v zvezi s poplavami. Poleg tega se lahko z državnim oz. regijskim načrtom zaščite in reševanja ob poplavah določijo dodatne obveznosti oziroma priporočila iz tega naslova tudi nekaterim občinam, na območju katerih so s Predhodno oceno poplavne ogroženosti Republike Slovenije identificirana OPVP. V aktualnem Načrtu zmanjševanja poplavne ogroženosti (MNVP, 2023b) je med 20 protipoplavnimi ukrepi kot pomemben negradbeni ukrep določena tudi priprava načrtov zaščite in reševanja ob poplavah. Občinam, ki imajo na svojem območju OPVP, se v tem načrtu priporoča priprava konkretnih, kakovostnih in jasnih občinskih načrtov zaščite in reševanja ob poplavah, ki bi temeljili na podrobnih poplavnih kartah posameznih scenarijev.

Preglednica 1: *Razredi ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč, v katere se razvrščajo nosilci načrtovanja (občine, regija)*

Razred ogroženosti	Ogroženost
1	Zelo majhna
2	Majhna
3	Srednja
4	Velika
5	Zelo velika

Prvi razred pomeni zelo majhno, drugi razred majhno, tretji razred srednjo, četrti razred veliko in peti razred zelo veliko ogroženost zaradi obravnavane naravne ali druge nesreče.

Ker so se v letih 2019 in 2025 spremenile nekatere strokovne podlage, predvsem Predhodna ocena poplavne ogroženosti Republike Slovenije, in so se tako na novo pripravili podatki nevarnostnega in škodnega potenciala zaradi poplav, je bilo treba na novo oceniti tudi ogroženost občin in regije zaradi poplav.

1. Razvrščanje občin

Prvi korak pri razvrščanju občin v razrede ogroženosti predstavlja izhodiščno analizo ogroženosti občin.

Slovenijo so 4. avgusta 2023 prizadele do zdaj najhujše poplave oziroma najhujša naravna nesreča v zgodovini Slovenije (Vlada RS, 2025). Obseg odziva in angažiranje sistema VNDN sta bila med najboljšežnejšimi do zdaj, prav tako so bile posledice teh poplav izjemne tudi z vidika nastale materialne škode, zato so bile v **drugem koraku** ugotavljanja ogroženosti občin zaradi poplav te poplave upoštevane kot prvi dodatni kriterij. Posledice teh poplav so bile upoštevane na podlagi škod po občinah, pri čemer so bile upoštevane vrednosti škod, ki so bile do avgusta 2025 zajete in zavedene v aplikaciji AJDA (Močna neurja z večdnevnim obilnim deževjem s poplavami in plazovi 4. avgusta 2023), in sicer ocena škode na kmetijskih zemljiščih, v gozdovih, na stavbah, delne škode na stavbah, gradbeno-inženirskih objektih, državnih cestah, gozdnih cestah, vodotokih in živalih. V končni oceni škode tega dogodka po sklepu Vlade RS, št. 84400-14/2023/7 z dne 25. 10. 2023, in nadaljnjih dopolnitvah so zajete še ocene škod na javni železniški infrastrukturi, delne ocene škode na kulturni dediščini, ocena škode na opremi in zalogi v kmetijstvu in ribištvi, ocena škode v gospodarstvu ter opremi in zalogi v društvih in ustanovah ter ocena škode na elektroenergetski infrastrukturi. Slednjih podatkov zaradi drugačnega načina zbiranja in obdelave podatkov ni bilo mogoče pridobiti po občinah. Dodatni kriterij z naslova upoštevanja škod zaradi poplavnega dogodka 4. avgusta 2023 je bil upoštevan tako, da se je osnovni razred ogroženosti občin iz prvega koraka lahko zvišal do tri razrede. Pri vrednosti škode od 30 do 60 milijonov evrov za en razred, pri vrednosti škode od 60 do 90 milijonov evrov do dva razreda in pri vrednosti škode nad 90 milijonov evrov do tri razrede.

V **tretjem koraku** je bila kot dodatni kriterij upoštevana prisotnost OPVP. Občine, ki imajo na svojem območju del OPVP, OPVP ali več OPVP in so bile na podlagi analize oziroma predhodnih korakov razvrščene v manj kot 3. razred ogroženosti, so bile uvrščene v 3. razred ogroženosti. Če na območjih OPVP živi več kot četrtina občinskega prebivalstva, so bile take občine uvrščene v 4. razred ogroženosti.

Nazadnje, v **četrtem koraku**, smo ob upoštevanju predpostavke o vse pogostejših poletnih neurjih in nalivih, ob vedno pogostejših tako imenovanih mestnih poplavah, ob splošnem naraščanju ekstremnih padavin, povečevanju intenzivnosti padavin v krajših časovnih dobah in pojavljanju poplav na območjih, ki niso tradicionalna poplavna območja, vsem občinam, ki so bile uvrščene v prvi razred ogroženosti, določili uvrstitev v drugi razred ogroženosti.

Končna razvrstitev občin v razrede ogroženosti je prikazana v preglednici 4, posamezni vmesni koraki razvrščanja občin v razrede ogroženosti pa so v Prilogi 1 te ocene. Občine, ki imajo na svojem območju OPVP, del OPVP ali več njih, so pisane poševno in z modro barvo.

Preglednica 2: *Ogroženost občin zaradi poplav*

Regija/občina	Končni razred ogroženosti 2016	Razred ogroženosti – škodni potencial in škodni potencial na km ² (na km ² in ŠP) – ponderirano 50 : 50 (2026)	Zvišanje razreda zaradi škode zaradi poplav 4. avgusta 2023	Razred ogroženosti – škodni potencial in škodni potencial na km ² (na km ² in ŠP) – ponderirano 50 : 50 in škodo poplave avgust 2023	Razred ogroženosti – škodni potencial in škodni potencial na km ² (na km ² in ŠP) – ponderirano 50 : 50 in z dodatnimi kriteriji (2026) ¹	Spremembe po usklajevanju – končni razred ogroženosti 2026
KOROŠKA						
<i>Črna na Koroškem</i>	5	2	do plus 3	5	5	5
<i>Dravograd</i>	4	4	do plus 1	5	5	5
<i>Mežica</i>	4	4	do plus 2	5	5	5
Mislinja	2	3		3	3	3
Muta	1	2		2	2	2
Podvelka	1	3		3	3	3
<i>Prevalje</i>	4	3	do plus 3	5	5	5
Radlje ob Dravi	1	2	do plus 1	3	3	3
<i>Ravne na Koroškem</i>	3	3	do plus 2	5	5	5
Ribnica na Pohorju	1	2		2	2	2
<i>Slovenj Gradec</i>	4	5	do plus 2	5	5	5
Vuzenica	1	2		2	2	2
SKUPAJ						

Modro poševno pisane občine so občine, ki imajo na svojem območju OPVP, del OPVP ali več OPVP.

Dejavniki, ki vplivajo na spremembe v razredih ogroženosti občin v primerjavi z rezultati ocene iz leta 2018, so različni, od morebitnih sprememb v obsegu poplavnih površin do sprememb pri elementih ranljivosti v okviru škodnega potenciala. Prav tako se je v primerjavi z oceno ogroženosti 2018 spremenil tudi pristop ugotavljanja ogroženosti občin.

Vsem občinam se je zaradi upoštevanja škode zaradi poplav 4. avgusta 2023 povišal razred ogroženosti.

V Koroški regiji je 6 občin je uvrščenih v najvišji, peti razred ogroženosti. V tretji razred ogroženosti so uvrščene 3 občine in 3 občine so uvrščene v drugi razred ogroženosti.

V naslednji preglednici (preglednica 5) je prikazana razvrstitev občin po razredih ogroženosti v regiji.

¹ Dodatni kriteriji so: uvrstitev v višji razred ogroženosti zaradi škode zaradi poplav 4. avgusta 2023, OPVP, zvišanja razredov ogroženosti iz prvega v drugi razred ogroženosti (četrti korak).

Preglednica 3: Število občin, razvrščenih po razredih ogroženosti zaradi poplav

Regija	1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti	Skupaj število občin
Koroška	0	3	3	0	6	12
Skupaj občin	0	3	3	0	6	12

2 Razvrščanje regije

Razvrščanju ogroženosti občin je sledilo tudi razvrščanje ogroženosti regije. Kot regija so, tako kot v preostalih, tudi v tej oceni ogroženosti mišljena izpostava URSZR, kot izhaja iz naslednje preglednice.

Preglednica 4: Povezava med izpostavo URSZR in regijo

Izpostava URSZR	Regija
Slovenj Gradec	Koroška

Ugotavljanje ogroženosti regij je potekalo podobno kot v verziji ocene 1.0 iz leta 2018. Upoštevani so bili tudi dodatni kriteriji za razvrščanje regije, navedeni pod naslednjo preglednico. Dodatni kriteriji vplivajo na zvišanje razreda ogroženosti, ne morejo pa ga znižati.

Preglednica 5: Kriteriji za razvrstitev regije v razrede ogroženosti zaradi poplav

1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti
Prevladujoče število občin v regiji v prvem razredu ogroženosti	Prevladujoče število občin v regiji v drugem razredu ogroženosti	Prevladujoče število občin v regiji v tretjem razredu ogroženosti	Prevladujoče število občin v regiji v četrtem razredu ogroženosti	Prevladujoče število občin v regiji v petem razredu ogroženosti

Dodatni kriteriji:

- če je v regiji prevladujoče število občin razporejeno v več razredov ogroženosti, se pri uvrščanju v razred ogroženosti upošteva najvišji prevladujoč razred ogroženosti občin v regiji;
- regija ima lahko za največ dva razreda nižjo ogroženost kot občina z najvišjim razredom ogroženosti v regiji;
- če je v regiji 15 ali več odstotkov občin v 5. razredu ogroženosti ali če živi v občinah, ki so v 5. razredu ogroženosti, 20 ali več odstotkov prebivalcev regije, ima lahko regija največ za razred nižjo ogroženost od najvišje mogoče (4. razred ogroženosti).

Ogroženost regije je bila primarno ugotavljana na podlagi tega, v katerem razredu ogroženosti je prevladujoče število občin v posamezni regiji, kot izhaja iz preglednice 5. Za končno uvrstitev regije v razred ogroženosti se je upošteval kriterij, ki je regijo uvrstil v najvišji razred ogroženosti.

V naslednji preglednici (preglednica 8) je prikaz ogroženosti regije in nekateri drugi podatki o regiji.

Preglednica 6: *Ogroženost regije zaradi poplav*

Regija	Prevladujoč razred ogroženosti občin v regiji	Število prebivalcev regije	Odstotek prebivalcev Slovenije [%]	20 % prebivalcev regije	Število prebivalcev v občinah v 5. razredu ogroženosti	Delež prebivalcev v občinah v 5. razredu ogroženosti [%]	Delež občin v 5. razredu ogroženosti [%]	Razred ogroženosti regije 2026
Koroška	5	73.319	3,3	14.664	52.520	71,6	50	5
Skupaj		73.319	3,3	14.664	52.520	71,6	50	

** ob upoštevanju enega ali več dodatnih kriterijev*

Na podlagi osnovne opredelitve iz preglednice 7 in dodatnih kriterijev izhaja, da je poplavno ogrožena Koroška, ker ima na svojem območju OPVP.

Preglednica 7: Regija po razredih ogroženosti

Razred ogroženosti	Regija
5	Koroška